

amfetaminę [2]. W naszych badaniach, podobnie jak w badaniach ogólnopolskich odnotowano zmniejszone zainteresowanie środkami nasennymi i uspokajającymi oraz środkami wziewnymi, czego stwierdzono w innych badaniach [12]. Margines „konsumpcji” narkotyków wśród młodzieży stanowiły opiaty. Najczęściej sięgają po środki narkotyczne uczniowie z technikum i liceów, najrzadziej odurzają się uczniowie ze szkół zawodowych [2, 12]. Podobnie jak w badaniach Zielińskiego [12] takie czynniki jak struktura rodziny, (liczebność, rodzina pełna/niepełna), wykształcenie rodziców nie wpływały w sposób różnicujący na częstość palenia tytoniu, picia alkoholu i używania narkotyków wśród badanej młodzieży.

WNIOSKI

1. Przeprowadzone badania wykazały częste korzystanie z różnego rodzaju substancji psychoaktywnych przez badaną młodzież.

2. Zaobserwowano spadek zainteresowania paleniem tytoniu, a wzrost popularności napojów alkoholowych i środków odurzających wśród młodzieży łódzkich szkół średnich.

3. Istnieje potrzeba dalszych kompleksowych badań nad rozpowszechnieniem używania substancji psychoaktywnych w środowisku młodzieżowym w celu rzetelnej oceny tego zjawiska, oraz opracowania właściwych programów prewencyjnych.

Maria R. Dziuda, Ewa Zimna-Walendzik

Health-compromising behaviors among secondary school students in Łódź

Summary

The study was aimed at evaluation of tobacco smoking, drinking alcoholic beverages and using other psychoactive substances prevalence among students of above-the-primary-level schools in Łódź. Subjects in the study were 716 students (aged 17-18 years) of the third class of Łódź secondary schools. A questionnaire similar to these developed by the WHO was filled in anonymously by the subjects. As regards the prevalence of psychoactive substance use, 25% of the sample were found to smoke daily. Girls smoke their first cigarette about a year later than boys do. However, smoking intensity was similar for both sexes and averaged about 10 cigarettes per day. As far as drinking of alcoholic beverages is concerned, only 5% of respondents declared total abstinence. On the other hand, 35% of girls and 55% of boys admitted to drinking beer frequently, while 19% of boys and 5% of girls declared frequent consumption of vodka. An upsetting phenomenon is the amount of alcohol consumed on one occasion: girls drink 550 ml of beer and 150 ml of vodka, while boys drink considerably more, i.e. 1200 ml of beer and 200 ml of vodka. 17% of respondents have used drugs during the past year, and 26% have among their colleagues persons regularly using psychoactive substances. The most popular psychoac-

tive substances in the sample under study were marijuana, amphetamine, and sleep-inducing preparations. Our data indicate that psychoactive substance, including alcohol and tobacco, is used quite commonly both by boys and by girls, irrespectively of the type of school. The results are similar to findings reported by other authors.

Key words: adolescents\psychoactive substance

PIŚMIENNICTWO

1. Cekiera Cz.: *Toksykomania*. PWN, 1985, 91-100.
2. Centrum Badania Opinii Społecznej: *Młodzież i używki - komunikat z badań*, Warszawa, 1994.
3. Dimoff T., Carper S.: *Jak rozpoznać czy dziecko sięga po narkotyki*. MZIOS, 1993, 170-200.
4. Gruszczyński W., Rydzyński Z.: *Porównawcze badania problematyki alkoholu i innych środków uzależniających w łódzkim środowisku studenckim w latach 1975-76 i 1990 oraz uczelni miasta Szczecina*. WAM Łódź, 1991 wew. 240/91, 4-6, 45-46, 72-79, 104-105.
5. Gruszczyński W., Rydzyński Z.: *Spożywanie alkoholu przez uczniów szkół podstawowych w Łodzi*. Zagadnienia alkoholizmu i innych uzależnień. PWN, 1989, 77-79.
6. Korczyk L., Lewkowski W.: *Problem środków odurzających wśród młodzieży liceów ogólnokształcących w Łodzi w: Toksykomania i nawyk alkoholizowania się młodzieży i inne zagadnienia sądowo-lekarskie*, red. T. Marcinkowski, WSZO-SKP, Szczytno-Szczecin, 1977, 129-135.
7. Lewkowski W., Korczyk L.: *Rozmiary nikotynizowania się młodzieży liceów ogólnokształcących w Łodzi w: Toksykomania i nawyk alkoholizowania się wśród młodzieży i inne zagadnienia sądowo-lekarskie*. red. T. Marcinkowski, WSZO-SKP, Szczytno-Szczecin, 1977, 120-125.
8. Pohorecka A., Jelonkiewicz I.: *Picie alkoholu a poczucie koherencji i style radzenia sobie ze stresem u młodzieży kończącej szkołę średnią*. Alkoholizm i Narkomania, 1995, 1/8, 47-49.
9. Szyszka K.: *Palenie tytoniu, picie alkoholu i stosowanie środków odurzających przez młodzież szkół średnich*. AWF w Poznaniu, Poznań, 1993, 7-9, 19-30.
10. Wolniewicz-Grzelak B.: *Badanie picia napojów alkoholowych przez młodzież arkuszem „Pivo-Wino-Wódka”*. Alkoholizm i Narkomania, 1995, 2/19, 115-118.
11. Woynarowska B., Szymańska M.: *Zachowania zdrowotne młodzieży szkolnej w Polsce*. Instytut Matki i Dziecka, 1993, 7-22.
12. Zieliński A.: *Badania rozprzestrzeniania środków psychoaktywnych w szkołach ponadpodstawowych Ochoty i Śródmieścia*. Alkoholizm i Narkomania, 1992, 9, 63-75.